

JYRI PARETSKOI

*SINÄ ET TIEDÄ
MINUSTA MITÄÄN*

KARISTO

HELSINKI

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

Text and data mining prohibited.

© Jyri Paretskoi ja Karisto / Kustannusosakeyhtiö Otava 2026

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

ISBN 978-951-1-52056-6

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2026

HAARAPÄÄSKY

Anteeksi. Ihmettelet ehkä, miksi aloitan anteeksipyyynnöllä. Tiedäthän sellaiset elokuvat, sarjat ja tarinat, joista tietää heti alussa, etteivät ne tule päättymään onnellisesti? Aika harva haluaa tieteen tah-toen altistaa itsensä ankeille ja surullisille lopuille, enkä yhtään ihmettele, jos sinä et ole yksi heistä. Minun oli pakko kirjoittaa, mutta sinun ei ole pakko lukea. Voit siis huoleti lopettaa tähän, jos tahdot. En mil-lään tavoin syytä sinua tai ole pettynyt, jos päätät niin tehdä. Valinta on yksin sinun.

Kuten tiedät, minun elämäni ei ole elo-kuva tai tv-sarja, kaukana niistä. Silti näen mielessäni kohtauksia menneisyy-destäni niin tarkasti, että tunnen eläväni tapahtumat uudelleen. Sinut näin ensim-mäisen kerran päiväkodissa. Olit ärsyt-tävä pieni räkänokka. Juoksit ympäriinsä etkä pysynyt hetkeäkään paikoillasi. Kun

maalasin mestariteostani sormiväreillä,
sinä tulit viereeni ja sotkit kaiken parilla
pyyhkäisyllä. Minä mottasin sinua maalista
märällä sinisellä kädelläni suoraan otsaan,
ja sinä kaaduit lattialle. Sitten nousit par-
kuen ylös ja aloit läpsiä minua niin, että
pian minäkin olin aivan maalissa. Sitten
minä itkin. Se oli ensimmäinen tappe-
lumme. Ei pitäisi koskaan sotkea taidetta
ja ihmissuhteita.

Toisella luokalla puolustit minua ensim-
mäisen kerran. Kello oli juuri soinut. Läh-
din juoksemaan sisälle, ja silloin joku
isompi poika kamppasi minut. Kaaduin
naamalleni lumeen, ja valmiiksi riisumani
punaiset rukkaset putosivat maahan.
Poika nauroi ja potki hiekansekaista lunta
naamalleni. Hän poimi toisen rukkase-
ni maasta ja tunki sen täyteen lunta. Menin
aivan lukkoon.

Yhtäkkiä sinä ilmestyit kuin tyhjästä.
Syöksyit pojan kimppuun epäröimättä.
Mielikuvissani lennät ilman halki kuin
supersankari, mutta ei se ehkä oikeasti
ihän niin mennyt. Joka tapauksessa hän
makasi maassa selällään ja sinä istuit
hänen rintansa päällä. Painoit lunta
hänen naamaansa, riisuit vihaisena hänen

lapasensa ja täytit ne lumella. Huusit hänelle silmät leimuten, että miltä nyt tuntuu.

Puistelit rukkaseksi lumesta ja nostit minut ylös. Et sanonut mitään, hymyilit vain ja juoksit sisälle. Siitä lähtien olen yrittänyt muistaa mieltä, miltä toisesta tuntuu. Olet varmasti sitä mieltä, etten ole aina onnistunut siinä kovin hyvin. Olet oikeassa, olen ollut itsekäs. Sen, mitä tein muutama kuukausi sitten, tein kuitenkin siksi, että uskoin sen olevan sinulle parhaaksi.

En osaa sanoa tarkkaa hetkeä, jolloin ihastuin sinuun. Se tapahtui hiljalleen ja vaivihkaa, vahingossa. Sinä väitit ihastuneesi minuun ensin, mutta en olisi siitä niin varma. Ensin olimme kavereita, sitten ystäviä, sitten jotain paljon enemmän. Luultavasti käännteentekevä hetki oli se, kun olimme ensimmäistä kertaa lähekkäin. Eihän se iloinen hetki ollut, kaukana siitä. Vanhempasi olivat juuri kertoneet eroavansa. Sinä itkit sylissäni, vaikka yritit kovasti estää kyyneleitä. Minä silitin hiuksiasi. En löytänyt oikeita sanoja, olin vain vierelläsi. Myöhemmin sanoit, että se oli juuri sitä, mitä tarvitsit. Olet aina ollut

vähään tyytyväinen. Surusta kumpuaa joskus jotain uutta ja parempaa. Niin silloinkin. Niin nytkin.

Minulle sinä olet aina ollut ensisijaisesti vahva, selviytyjä, sellainen, joka menee aina vain eteenpäin vaikeuksista huolimatta. Tiedän silti, että olet herkkä, et vain halua puhua kaikesta. Tykkäät käydä juttuja läpi itseksesi, oman pääsi sisällä. Kiitos kuitenkin, että päästit minut lähellesi. Jos tässä vaiheessa saisin toivoa jotain, niin toivoisin, että puhuisit jollekin. Se auttaa.

Lopulta minä olin se, joka ei puhunut. Olet varmasti vihainen, mutta toivon, että joskus vielä ymmärrät.

Juuri nyt minulla on levollinen ja rauhallinen olo. Kun olin paniikissa ja tuntui, että pääni räjähtää enkä kestä, työnsin sinut pois. Kun lähetin viestin, etten halua enää nähdä sinua, olisin halunnut nähdä sinut enemmän kuin koskaan. Sinä et luovuttanut. Seuraavien viikkojen aikana soitit yli sata kertaa ja lähetit lukemattomia viestejä. Kävit ovellamme, ja äiti sanoi sinulle, että en ole kotona eikä hän voi sanoa mitään. Älä ole hänelle vihainen, hän vain teki niin kuin olin pyytänyt. Se

tuntui oikealta päätökseltä, tuntuu edelleen.

Meiltä jäi kokematta paljon. Meidän piti lähteä kiertämään ensin Eurooppa, sitten maailma, syödä uusia ruokia, kuulla uutta musiikkia, nähdä uusia paikkoja. Meidän piti mennä töihin, hankkia mummonmökki maalta ja sen pihalle pari kanaa, kissa ja koira, ehkä lampaitakin. Olisimme remontoineet yhdessä, maallanneet talon punaisella ja ikkunanpielet valkoisella. Iltaisin olisimme istuneet rappusilla katselemassa auringonlaskua. Eivät ne unelmat turhia olleet, oli ihanaa haaveilla ja suunnitella. Unelmat eivät häviä eivätkä maksa mitään. Toivon, että unelmoit edelleen.

Kun bändisi hajosi, näin, että myös sinun maailmaasi tuli iso särö. En ollut koskaan sitä ennen nähnyt sinua niin musertuneena. Silmäsi muuttuivat ilottomiksi. Halusin auttaa ja lohduttaa, mutta muistaakseni suustani tuli vain latteuksia, kuten kyllä se siitä. Lähdimme viinipullon kanssa rantaan. Sinua ei olisi huvittanut, mutta lähdit kuitenkin. Onneksi.

Istuimme laiturilla ja puhuimme kaikesta muusta paitsi musiikista. Ilta vaihtui yöksi ja me vain istuimme, puhuimme

ja katselimme ensin laineilevaa ja sitten tyyntyvää vettä. Viinipulloa emme saaneet auki, koska siinä ei ollut kierrekorkkia vaan ihan oikea korkkikorkki. Pullo on muuten edelleen tallessa, meidän päätimme säästää sen johonkin tärkeään hetkeen. Sinä saat sen varmasti pian. Tärkeän hetken voit valita itse, tiedät kyllä varmasti, kun sellainen osuu kohdalle.

Lilluttelimme varpaitamme vedessä. Sanoit, että maailma on hullu ja arvaamaton paikka. Minä sanoin, että ehkä on olemassa jotain suurempaa, ehkä kaikki on ennalta määrättyä. Tuijotimme tähtiä, ja minusta tuntui, että olemme ihan kauhean pieniä pölyhiukkasia maailman-kaikkeuden suunnattomassa äärettömyydessä.

Vesi oli lämmintä. Minä sain ajatuksen, ja onnekseni sinä suostuit. Kuunsillan kimmellys tyynen veden pinnalla oli aivan liian vastustamaton. Uimme melkein liian pitkälle, kunnes sinä käännyt. Minä seurasin sinua. Nousimme vedestä kevyempinä. Ainakin osa huolista ja murheista jäi sinne.

En tiedä, onko kaikki täällä ennalta määrättyä. Sellainen tuntuisi epärealistalta,

ainakin läheltä katsottuna. Varsinkin juuri nyt. Ehkä tämän tarkoituksen voi nähdä vasta myöhemmin.

Voisi luulla, että näkisin nyt maailman jotenkin eri tavoin, kirkkaampana, selvempänä. Ei se niin mene. Pelkään edelleen, en enää niin paljon kuin aluksi, mutta kuitenkin. Jos elämä on oppitunti seuraavaa elämää varten, en osaa sanoa, mitkä olisivat kaikista tärkeimmät oppini tältä reissulta. Ainakaan en tekisi mitään toisin.

Kun opettelit tatuoimaan, tarjouduin heti koekaniiniksi. Sinä et suostunut, vaan halusit ensin harjoitella ja olla varma, että osaat. Kun kerroit olevasi valmis, sinua jännitti edelleen. Sanoin, ettei satu yhtään. Valehtelin. En ole koskaan nähnyt sinua yhtä keskittyneenä. Me molemmat olimme helpottuneita, kun haarapääsky lopulta valmistui. Ajattelen aina sinua, kun katson sitä.

Tiedätkin varmaan, että haarapääsky palaa joka vuosi samalle paikalle pesimään. Se tuo tullessaan kesän ja ilon. Aina kun näet korkealla sinistä taivasta vasten lentävän pääskyn, muistat minut. Ehkä se on hyvä asia. Toivon niin. Luin jostain, että merimiehille pääskytatuoinnilla

on erityinen merkitys. Heille se symboloi toivoa ja lupausta turvallisesta kotiin-paluusta. Se on lohdullinen ajatus. Olen miettinyt sitä paljon.

Luulin, että osaisin sanoittaa ajatuk-seni sinulle paremmin. Luulin, että osai-sin selittää ja pyytää anteeksi niin, että ymmärtäisit, antaisit anteeksi ja hyväksyi-sit tämän kaiken. Nyt minusta kuitenkin tuntuu, että haluan vain kiittää. Kiitos kaikista hetkistä, jotka sain elää kans-sasi. Kiitos katseistasi, jotka saivat minut tuntemaan itseni maailman ihanimmaksi ja tärkeimmäksi ihmiseksi maapallolla. Kiitos, kiitos, kiitos!

Olet minulle vihainen, tiedän sen. En halunnut sinun näkevän minua tällai-sena. En halunnut sinun joutuvan kanta-maan liian suurta taakkaa. En halunnut sinun luovan turhaa toivoa, en itselleni enkä sinulle. En halunnut sinun kärsivän. Mieluummin suututin sinut kuin pakotin kokemaan tämän kanssani. Sinä muistat minut sellaisena kuin olin parhaimmillani. Niin sen pitääkin olla.

Haluan sinun tietävän, että juuri nyt minuun ei koske yhtään. Minua hoidetaan hyvin. Tänään oli paljon parempi päivä